

CUPRINS

1. ROLUL ȘI LOCUL INDUSTRIEI AGREMENTULUI ÎN TURISM	11
1.1. Industria agrementului componentă a industriei turismului.....	11
1.2. Definirea industriei agrementului în turism	12
1.3. Agrementul turistic și timpul liber	13
1.4. Factori care au determinat dezvoltarea industriei agrementului în turism.....	18
1.5. Rolul industriei agrementului în turism.....	20
1.6. Relația dintre dezvoltarea economică și industria agrementului în turism.....	21
1.7. Impactul economic al Jocurilor Olimpice	24
1.8. Proiecte de dezvoltare a industriei agrementului în turism în România.....	26
1.9. Tipologia activităților de agrement turistic	36
2. AGREMENTUL TURISTIC ÎN STAȚIUNILE MONTANE.....	39
2.1. Tipologia activităților ce se pot practica în stațiunile montane	39
2.2. Agrementul sportiv de iarnă	40
2.3. Dezvoltarea agrementul turistic în cele mai importante stațiuni montane din lume	44
2.4. Agrementul turistic montan în România	49
3. AGREMENTUL TURISTIC DE LITORAL.....	63
3.1. Istoricul dezvoltării turismului de litoral în România	63
3.2. Dezvoltarea industriei agrementului pe litoralul românesc	66
3.3. Promovarea Stațiunii Mamaia și a conceptului de stațiune de agrement.....	68
3.4. Tipologia activităților de agrement de litoral	70
3.5. Agrementul nautic.....	78
3.5.1. Reglementări din domeniul agrementului nautic.....	78
3.5.2. Condiții de operare a transportului nautic de agrement în România.....	81
3.5.3. Certificatului internațional de conducător de ambarcațiune de agrement	84

4. AGREMENTUL TIP MIȘCARE.....	88
4.1. Clasificarea activităților de agrement sportive.....	88
4.2. Agrementul turistic sportiv cu bicicleta	91
4.2.1. Istoric bicicletă	91
4.2.2. Trasee de agrement sportiv cu bicicleta din România	93
4.2.3. Categoriile de cheltuieli determinate de practicarea agrementului sportive cu bicicleta.....	99
4.3. Agrementul turistic sportiv cu motocicletă.....	101
4.3.1. Istoric motocicletă	101
4.3.2. Istoric motociclism în România.....	102
4.3.3. Evenimente enduro România.....	103
4.3.4. Categoriile de motociclete.....	106
4.4. Agrementul turistic automobilistic	107
4.5. Agrement turistic de vânătoare și pescuit sportiv	111
4.5.1. Agrement turistic de vânătoare.....	111
4.5.2. Agrementul turistic de pescuit sportiv.....	113
4.6. Agrementul turistic sportiv de golf.....	114
4.6.1. Istoria golfului	114
4.6.2. Istoria golfului în România.....	116
4.6.3. Infrastructura din România pentru practicarea golfului.....	116
5. AGREMENTUL TURISTIC CULTURAL	119
5.1. Tipuri de agrement turistic cultural.....	119
5.2. Cele mai importante festivaluri și carnavaluri din lume	121
5.2.1. Festivalul Gheții și al Zăpezii Harbin –China	121
5.2.2. Carnavalul de la Rio de Janeiro, Brazilia	123
5.2.3. Anul nou chinezesc.....	125
5.2.4. Festivalul de nămol din Boryeong, Korea de Sud.....	128
5.2.5. Burning Man – Deșertul Black Rock, Nevada SUA	129
5.2.6. Festivalul de nopți albe - Sankt Petersburg, Rusia	132
5.2.7. Ziua Morților Mexic- 2 noiembrie.....	133
5.2.8. Evenimente similare de comemorarea a morților.....	136
5.2.9. Alergarea taurilor din Pamplona, Spania.....	137
5.3. Festivalurile de muzică din România	140
5.3.1. Festivalurile de muzică ușoară	140
5.3.2. Festivaluri de muzică pentru copii.....	141
5.3.3. Festivaluri de Muzică clasică	142
5.3.4. Festivaluri de muzică corală.....	142
5.3.5. Festivaluri de muzică jazz	143
5.3.6. Festivaluri de muzică folk	143
5.3.7. Festivaluri de muzică rock.....	144
5.4. Alte festivaluri	144
5.4.1. Festivaluri de teatru	144
5.4.2. Festivaluri de Dans	145
5.4.3. Festivaluri de film din România	145

5.4.4. Festivaluri de arte vizuale.....	147
5.4.5. Festivaluri de literatură.....	147
5.4.6. Festivaluri de gastronomie.....	148
5.4.7. LGBT.....	149
5.4.8. Festivaluri de artă medieval.....	149
5.4.9. Alte festivaluri tematice.....	149
6. INDUSTRIA AGREMENTULUI TURISTIC DE CAZINO.....	151
6.1. Istoricul cazinourilor din România.....	151
6.1.1. Cazinoul din Constanța.....	153
6.1.2. Cazinoul din Sinaia.....	154
6.2. Jocurilor de noroc și cazinourile.....	155
6.2.1. Particularitățile jocurilor de noroc.....	155
6.2.2. Istoricul jocurilor de noroc.....	157
6.3. Categoriile de jocuri de noroc.....	158
6.4. Alte tipuri de activități de agrement turistic asociate structurilor Resort & Casino.....	161

1. ROLUL ȘI LOCUL INDUSTRIEI AGREMENTULUI ÎN TURISM

1.1. Industria agrementului componentă a industriei turismului

Turismul este considerat din punct de vedere economic ramură de bază a economie pentru țările care au dezvoltat acest domeniu. Conform clasificării activităților de turism realizată de Organizația Mondială a Turismului, acest domeniu cuprinde toți furnizorii de servicii de transport turistic, presatorii de servicii de cazare, prestatorii de servicii de alimentație, furnizorii de servicii de agrement și instituțiile de formare profesională din domeniu.

Turismul, în sensul modern al cuvântului, este un fenomen în care motivațiile se orientează spre recuperarea și schimbările de mediu, cunoașterea și aprecierea frumuseților în contact cu natura și este, în special, produsul cultivării fuziunii dintre națiuni și țări, societăți umane, ca rezultat a dezvoltării comerțului, industriei și al piețelor și este susținută de îmbunătățirea mijloacelor de transport. Turismul este conceptul care include toate procesele, în special cele economice ele se manifestă în influx, permanență și întoarcere a turistului spre, în și din afara unui anumit municipiu, țară sau stat¹.

Conform clasificării activităților de turism realizată de Organizația Mondială a Turismului, acest domeniu cuprinde toți furnizorii de servicii de

¹ Miguel Á.A., Conceptualización, origen y evolución del turismo, Editorial Trillas México, 2006, p. 5.

transport turistic, presatorii de servicii de cazare, prestatorii de servicii de alimentație, furnizorii de servicii de agrement și instituțiile de formare profesională din domeniu.

Industria agrementului, în contextul turismului modern, este o componentă de bază care se dezvoltă, se diversifică și îmbracă forme noi și complexe căutând să răspundă la cele mai inedite nevoi ale turistului și devine un generator de cerere turistică.

Într-o societate aflată sub imperiul vitezei, al schimbărilor, sub presiunea factorilor de stres, agrementul turistic capătă un rol central în petrecerea timpului liber.

1.2. Definirea industriei agrementului în turism

Dicționarul explicativ al limbii române definește termenul de *agrement* ~en. prin petrecere plăcută a timpului; divertisment; amuzament; distracție și este asociat termenului de *călătorie*. Provine din cuvântul francez *agrément* franceză însemnând plăcere, distracție².

În sens mai larg agrementul înseamnă petrecerea activă a timpului liber, însoțită de distracție, dispoziție și relaxare. Astfel, distracția și divertismentul pot fi considerate, drept sinonime cu agrementul.

Agrementul constituie mijlocul principal de individualizare a ofertei turistice, de diversificare a produselor firmelor și destinațiilor aflate într-o permanenta competiție, devenind o importantă sursă de încasări, de creștere a eficienței economice.³

Organizația Mondială a Turismului (O.M.T.) definește *turistul de agrement* ca fiind persoana ce călătorește sau locuiește în locuri din afara zonei lor de reședință permanentă pentru o durată de minimum douăzeci și patru de ore, dar nu mai lungă de un an consecutiv, în scop de recreere, odihnă sau diferite activități de agrement. *Turismul de agrement* este călătoria realizată în scopul recreerii, odihnei sau petrecerii timpului liber.

În prezent putem vorbi despre o adevărată industrie a agrementului în turism. Termenul de industrie atribuit agrementului este determinat de dimensiune și rolul pe care îl deține în economia multor state cu tradiție în turism.

² DEX 2009.

³ Tribe J., *The Economics of Recreation, Leisure and Tourism*, Routledge, New York 2016.

Industria agrementului este considerată ramura a economiei naționale, componentă a Industriei turismului, în cadrul căreia se desfășoară activități recreative pentru petrecerea cât mai plăcută a timpului liber pe perioada călătoriei și la destinație.

Industria agrementului poate fi definită și ca fiind: ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de unități de cazare, stațiuni sau zone turistice, capabile să asigure individului sau unei grupări sociale o stare de bună dispoziție, de plăcere, să dea senzația unei satisfacții, unei împliniri, să lase o impresie și o amintire favorabile.

1.3. Agrementul turistic și timpul liber

Omul în societatea joacă mai multe roluri și trebuie, astfel să desfășoare multiple activități. Se disting următoarele activități umane: munca profesională, obligațiile familial, obligațiile socio-spirituale și socio-politice, activități diferite de obligațiile instituționale orientate cu prioritate spre realizarea personal.⁴

Timpul liber este definit ca fiind intervalul de timp care rămâne după ce se scade din timpul fizic total timpul legal de muncă (muncă, transport), timpul fiziologic de bază (odihnă, somn, alimentație) timpul dedicat activităților gospodărești și alte secvențe de timp.⁵

Agrementul turistic este asociat cu timpul liber și în cadrul acestuia, cu odihna activă. În societatea contemporană crește rolului turismului în realizarea unei noi calități a vieții prin crearea condițiilor de odihnă activă - caracteristică fundamentală a vacanțelor de azi. Societatea are nevoie de indivizi sănătoși, echilibrați care să aibă posibilitatea de a-și petrece cât mai plăcut timpul liber.

Conform **Cartei timpului liber**, fiecare individ are dreptul la timp liber de care să dispună și pe care să-l utilizeze după cum dorește.

Articolul 1. Fiecare om are dreptul la timp liber, acest drept include program de lucru rezonabile, perioade de vacanță regulate și remunerate, condiții favorabile pentru călătorii și o planificare socială adecvată, inclusiv acces

⁴ Angelescu C., Jula D., *Timpul liber - Condiționări și implicații economice*, Editura Economică, 1997, București, p. 21.

⁵ Stăncioiu A.F., *Dicționar de terminologie turistică*, Editura Economic, București, 1999.

rezonabil la facilități de recreere, cu zone și echipamente care facilitează valorificarea avantajelor timpului liber.

Articolul 2. Dreptul de a se bucura de timpul liber cu libertate absolută trebuie să fie susținut de o promovare atât a opțiunilor de recreere individuală, în mod special cât și a posibilităților de recreere colectivă.

Articolul 3. Fiecare om are dreptul de a avea acces la facilități, activități recreative, precum și parcuri, rezervații naturale cum ar fi râuri, lacuri, mări, păduri, munți și spații deschise în general, zone de floră și faună care ar trebui protejate.

Articolul 4. Fiecare om are dreptul de a participa și de cunoaște toate tipurile de recreere în timpul liber, cum ar fi sportul, jocuri, tabere și excursii, călătoria, teatru, dans, pictură, muzică, știință, meșteșuguri etc., indiferent de vârstă, sex, educație, nivel cultural sau economic.

Articolul 5. Timpul liber trebuie să fie semi-formal în sensul autorităților publice, planificatorii urbani, arhitecții și grupurile private nu pot stabili cum ar trebui alții să-și petreacă timpul liber.

Grupurile menționate pot doar să consilieze în planificarea activităților de timp liber, în raport cu estetica mediului și să creeze facilități de agrement, pentru ca omul să-și exercite libertatea de alegere în timpul liber, în funcție de gustul personal și pe propriul risc.

Articolul 6. Omul social are dreptul și oportunitatea de a învăța să se bucure de timpul liber, familie. Școala și comunitatea trebuie să-l instruiască în arta de a profita de timpul său liber în modul cel mai sensibil. Copiii, adolescenții și adulții ar trebui să primească informații despre recreere în școli. Cursurile și programele speciale să dezvolte aptitudini, înțelegeri și atitudini esențiale în acest sens.

Articolul 7. Responsabilitatea de a furniza educație pe internet în spiritul petrecerii timpului liber ar trebui să fie împărțit între un număr mare de domenii și prin urmare, este de interes comun să se utilizeze în mod corespunzător toate fondurile și asistența tehnică posibilă la diferite niveluri administrative. Această responsabilitate trebuie să fie coordonată de agențiile publice și private legate de timpul liber, scopul fiind constituit de stabilirea unui obiectiv comun al timpului liber.⁶

⁶ Zamorano F. M. C., *Turismo Alternativo-Servicios Turísticos Diferenciados*, Editorial Trillas, 2007, P. 70.

Noile nevoi de consum și totodată noile exigențe privind calitatea componentelor turistice vor atribui, în consecință, noi funcțiuni agrementului și timpului liber, în general și timpului de vacanță, în special. Aceste funcțiuni vizează, în principal, următoarele aspecte :

- odihna în ambianța unui sejur agreabil, de bună dispoziție, realizată cu precădere în combinație cu destinderea activă, dinamică, ceea ce constituie remedii contra oboselei psihice și a tensiunii nervoase;

- distracția și divertismentul, care prin formele oferite, permit o contrapondere față de activitățile cotidiene;

- dezvoltarea personalității umane, ca o consecință a funcției cultural-educative, în măsura în care programele de agrement vor stimula capacitățile psihice și spirituale ale participanților.

Agrementul deține în medie 10-15% din totalul cheltuielilor de vacanță, cu diferențe semnificative pe forme de turism și se poate transforma în *motivație* principală de călătorie, conducând la apariția unor noi tipuri de vacanțe: vacanță de schi, vacanță de alpinism, vacanță de tenis, vacanță de vânătoare, vacanță de yachting și surfing, etc.⁷

În evoluția societății umane timpul liber a crescut ca durată, atât cel consacrat vacanțelor, cât și numărul zilelor libere acordate în timpul anului. Politica statelor dezvoltate și cu vocație turistică este de crește numărul zilelor libere ca premiză a posibilităților de refacere a capacității de muncă și petrecere a timpului liber în mod complex.

Pentru a ilustra acest fapt prezentăm calendarul zilelor libere în state dezvoltate.

⁷ Weiermair K., Mathiers C., *The Tourism and Leisure Industry- Shaping the Future*, The Haworth Hospitality Press, New York, London, Oxford, 2004, p. 12.

Tabelul nr. 1. Calendarul zilelor libere SUA

Data	Sărbători legale	Zi a săptămânii
1 ianuarie 2018	Anul Nou	luni
15 ianuarie 2018	Ziua lui Martin Luther King	luni
19 februarie 2018	Ziua Președintelui	luni
28 mai 2018	Ziua Eroilor	luni
4 iulie 2018	Ziua Independenței	miercuri
3 septembrie 2018	Ziua Muncii	luni
8 octombrie 2018	Ziua lui Columb	luni
12 noiembrie 2018	Ziua Veteranilor	luni
22 noiembrie 2018	Ziua Recunoștinței	joi
25 decembrie 2018	Ziua de Crăciun	marți

Sursa: <http://www.calendarpedia.com/holidays/federal-holidays-2018.html>

În total în Statele Unite ale Americii sunt 10 zile libere legale pe tot parcursul anului concentrate mai mult în intervalul septembrie –ianuarie.

În România, prin lege sunt stabilite 11 zile libere. Pentru anul 2018 situația acestora este:

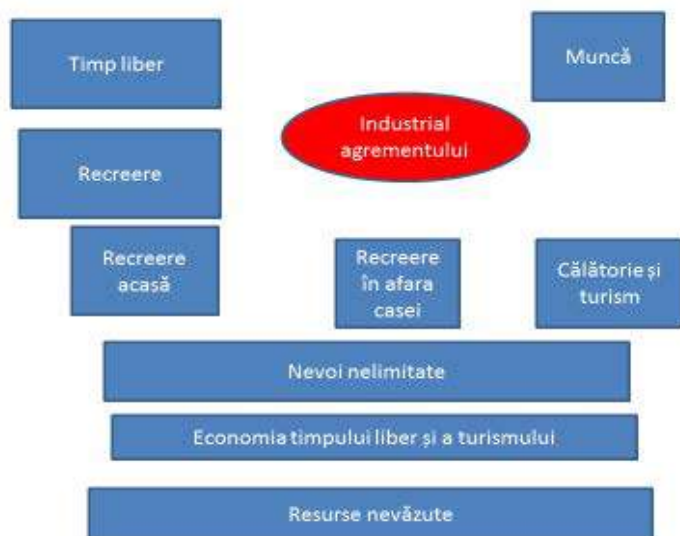
- 1 ianuarie (luni) și 2 ianuarie (marți) – Anul Nou,
- 24 ianuarie (marți) – Ziua Unirii Principatelor Romane,
- 6 aprilie (vineri) - Vinerea Mare,
- 8 aprilie 2018 (duminică) și 9 aprilie (luni) – Paștele,
- 1 mai (marți) – Ziua Muncii,
- 27 mai (duminică) și 28 mai (luni) – Rusalii,
- 1 iunie (vineri) – Ziua Internațională a Copilului,
- 15 august (miercuri) – Adormirea Maicii Domnului,
- 30 noiembrie (vineri) – Sfântul Andrei,
- 1 decembrie (sâmbătă) – Ziua Națională a României,
- 25 decembrie (marți) și 26 decembrie (miercuri) – Crăciunul.

În afară de zilele tradiționale libere: de anul nou, de paști, ziua națională, ziua internațională a muncii, în timp, în România, s-au mai adăugat și altele ajungându-se în prezent la un număr de 11, mai multe decât în SUA, Franța de

exemplu. În Germania, în toate landurile se asigură 9 zile de sărbători legale, pe lângă acestea mai există și alte zile libere legale în diferite landuri, dar nu mai mult de 3 zile, respectiv maxim 12 zile libere.

În ceea ce privește durata medie a concediilor legale, conform datelor cuprinse în studiul companiei Mercer's Worldwide Benefit and Employment Guidelines, remis HotNews.ro, în care se prezintă reglementările și practicile din piața muncii în peste 62 de state; angajații din Marea Britanie și Polonia au cele mai generoase perioade de concediu stabilite prin lege, la polul opus fiind cei din Statele Unite, Canada, Filipine, China și Thailanda cu cele mai puține zile de concediu. Columbia are cele mai multe zile de sărbătoare legale; Mexic, cele mai puține, iar angajații britanici au acces la cel mai îndelungat concediu (36 de zile pe an), se arată în studiu.⁸

Figura nr. 1. Relația dintre industrie agrementului și timpul liber

Sursa: Tribe J., *The Economics of Recreation, Leisure and Tourism*, Routledge, New York, 2016, p. 6

Un rol important în dinamica turismului și a agrementului este reprezentat de Directiva UE de reducere a săptămânii de muncă la 35 de ore, care este deja aplicată în unele țări.

⁸ https://economie.hotnews.ro/stiri-finante_banci-10931014-zilele-concediu-jurul-lumii-britanicii-polonezii-cele-mai-lungi-concedii-sua-nu-exista-concediu-stabilit-prin-lege.htm